

KASIM 2020 EKONOMİK, TİCARİ VE FİNANSAL BİLGİLER

Taner HACIOĞLU

Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu

İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. Tüketici Fiyat Endeksi	4
1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	5
2. GÜVEN ENDEKSLERİ	Error! Bookmark not defined.
2.1. Ekonomik Güven Endeksi	6
2.2 Tüketici Güven Endeksi	7
2.3 Sektörel Güven Endeksleri	8
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi	9
3. SANAYİ ENDEKSLERİ	12
3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu	12
3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi	13
3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)	14
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ	16
5. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI	20
6. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	22
7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ	24

Tablo Listesi

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Tablo 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları	5
Tablo 3. Ekonomik güven endeksi	6
Tablo 4. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Tablo 6. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)	16
Tablo 7. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)	17
Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)	18
Tablo 9. Konsolide Ükelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)	19
Tablo 10. Balıkesir İlinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	22
Tablo 11. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	23
Tablo 12. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı	24
Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları	25

Grafik Listesi

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Grafik 3. Ekonomik güven endeksi	6
Grafik 4. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	7
Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	8
Grafik 6. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Kasım 2019 – Kasım 2020 Değişimi	10
Grafik 7. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi	10
Grafik 8. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması	11
Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Kasım 2020'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi	11
Grafik 10. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi	12
Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi	13
Grafik 12. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları	20
Grafik 13. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları	20
Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları	21
Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları	21
Grafik 16. Konut Satış Sayıları	22
Grafik 17. Yabancılarla Yapılan Konut Satış Sayıları	23

1.EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi

- TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %2,30, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,19, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,03 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,04 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %0,99 ile giyim ve ayakkabı, %5,19 ile haberleşme ve %7,00 ile eğitim oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %29,42 ile çeşitli mal ve hizmetler, %21,08 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve %18,67 ile ulaştırma oldu.
- Ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Kasım ayında azalış gösteren tek ana grup %0,19 ile eğitim oldu. Alkollü içecekler ve tütün ana grubunda aylık değişim olmazken, en az artış gösteren gruplar %0,12 ile haberleşme ve %0,80 ile sağlık oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Kasım ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %4,51 ile ulaştırma, %4,16 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve %1,69 ile ev eşyası oldu.
- Kasım 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden, 54 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 42 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 322 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.
- İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %2,14, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,26, bir önceki yılın aynı ayına göre %13,72 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,50 artış gerçekleşti.

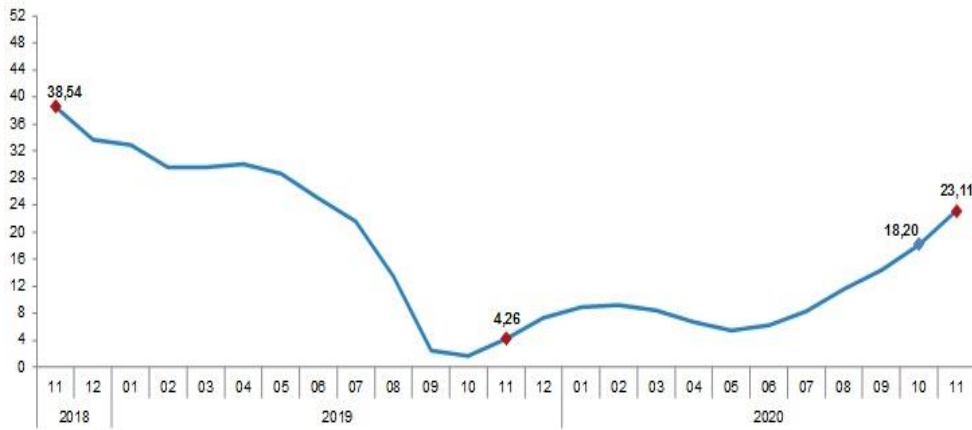
Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

	Kasım 2020	Kasım 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı	2,30	0,38
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	13,19	11,01
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	14,03	10,56
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	12,04	15,87

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişim Oranı

1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

- Yİ-ÜFE (2003=100) 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %4,08, bir önceki yılın Aralık ayına göre %22,26, bir önceki yılın aynı ayına göre %23,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %10,69 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında %19,63, imalatta %25,04 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %0,58 ve su temininde %12,83 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %30,07, dayanıklı tüketim malında %25,84, dayanıksız tüketim malında %18,90, enerjide %0,36 ve sermaye malında %27,85 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

- Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında %2,15, imalatta %4,33, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %1,69 ve su temininde %0,49 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %4,77, dayanıklı tüketim malında %2,74, dayanıksız tüketim malında %4,17, enerjide %2,79 ve sermaye malında %2,58 artış olarak gerçekleşti.
- Yıllık en fazla azalış; %21,16 ile tütün ürünleri, %3,46 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %3,37 ile ham petrol ve doğalgaz olarak gerçekleşti. Buna karşılık metal cevherleri %53,36, ana metaller %48,92, diğer mamul eşyalar %37,42 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

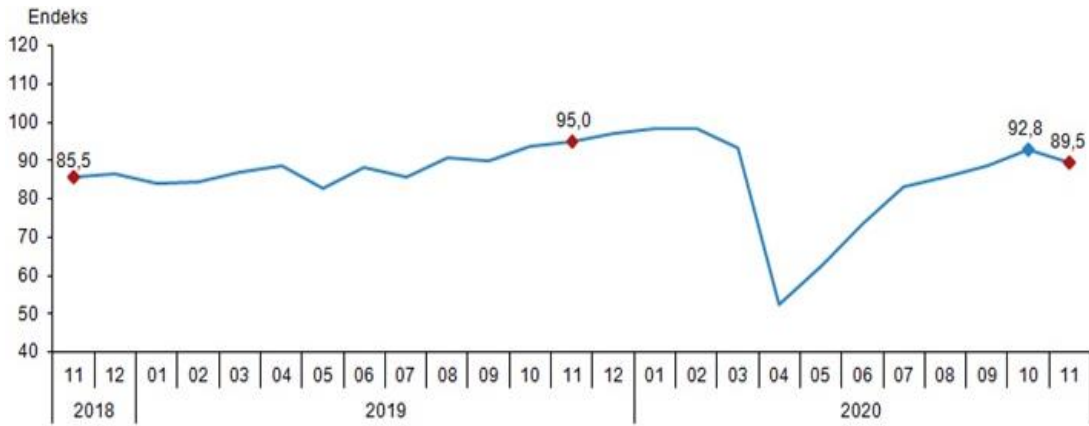
	Kasım 2020	Kasım 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı	4,08	0,38
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	22,26	11,01
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	23,11	10,56
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	10,69	15,87

Tablo 2. Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları

2. GÜVEN ENDEKSLERİ

2.1. Ekonomik Güven Endeksi

- Ekonomik güven endeksi Ekim ayında 92,8 iken, Kasım ayında %3,5 oranında azalarak 89,5 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.
- Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre Kasım ayında %2,2 oranında azalarak 80,1 değerini, reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre %2,1 oranında azalarak 107,4 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %2,8 oranında azalarak 77,5 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %5,7 oranında azalarak 79,0 değerini aldı. Perakende ticaret sektörü güven endeksi aynı seviyede kalarak 95,0 değerini aldı.

Grafik 3. Ekonomik güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	10/2020	11/2020	10/2020	11/2020
Ekonomik güven endeksi	92,8	89,5	4,8	-3,5
Tüketici güven endeksi	81,9	80,1	-0,1	-2,2
Reel kesim güven endeksi	109,7	107,4	3,8	-2,1
Hizmet sektörü güven endeksi	79,7	77,5	6,4	-2,8
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	95,0	95,0	1,7	0,0
İnşaat sektörü güven endeksi	83,8	79,0	0,6	-5,7

Tablo 3. Ekonomik güven endeksi

ACIKLAMALAR

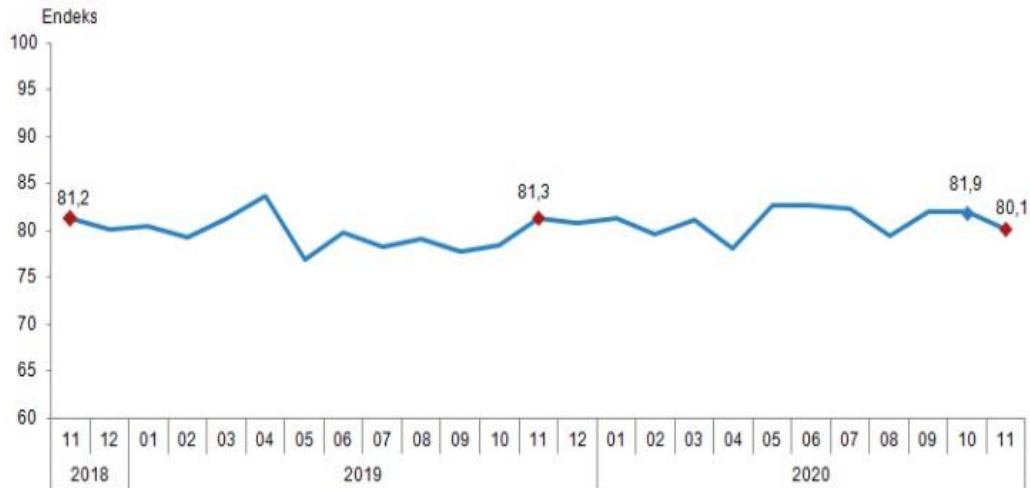
Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2 Tüketici Güven Endeksi

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Kasım ayında bir önceki aya göre %2,2 oranında azaldı; Ekim ayında 81,9 olan endeks, Kasım ayında 80,1 oldu.
- Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi Ekim ayında 69,4 iken, Kasım ayında %4,1 oranında azalarak 66,6 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Ekim ayında 79,5 iken, Kasım ayında %0,6 oranında azalarak 79,0 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi Ekim ayında 81,4 iken, Kasım ayında %3,3 oranında azalarak 78,7 oldu.

Grafik 4. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	10/2020	11/2020	10/2020	11/2020
Tüketici güven endeksi	81,9	80,1	-0,1	-2,2
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	69,4	66,6	-3,3	-4,1
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	79,5	79,0	0,6	-0,6
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	81,4	78,7	-2,3	-3,3
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	97,4	96,2	3,9	-1,2

Tablo 4. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

ACIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3 Sektörel Güven Endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %2,8 ve inşaat sektöründe %5,7 azalırken perakende ticaret sektöründe aynı düzeyde kaldı.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Ekim ayında 79,7 iken, Kasım ayında %2,8 oranında azalarak 77,5 değerini aldı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş durumu alt endeksi %2,8 azalarak 74,8 oldu. Son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep alt endeksi %3,9 azalarak 71,9 değerini aldı. Gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi alt endeksi ise %1,7 azalarak 85,8 oldu.

Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Kasım ayında aynı düzeyde kalarak 95,0 değerini aldı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş hacmi satışlar alt endeksi %1,5 azalarak 85,3 oldu. Mevcut mal stok seviyesi alt endeksi %1,4 artarak 109,1 değerini aldı. Gelecek üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi alt endeksi ise %0,3 azalarak 90,6 oldu.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	10/2020	11/2020	10/2020	11/2020
Hizmet sektörü güven endeksi	79,7	77,5	6,4	-2,8
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	77,0	74,8	12,8	-2,8
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	74,9	71,9	12,6	-3,9
Hizmetlere olan talep beklentisi (son 3 aylık dönemde)	87,4	85,8	-2,8	-1,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	95,0	95,0	-1,5	0,0
İş hacmi - satışlar (son 3 aylık dönemde)	86,6	85,3	5,5	-1,5
Mevcut mal stok seviyesi	107,5	109,1	-0,3	1,4
İş hacmi - satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	90,9	90,6	-8,6	-0,3
İnşaat sektörü güven endeksi	83,8	79,0	-2,0	-5,7
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	69,8	62,6	-0,1	-10,3
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	97,8	95,4	-3,3	-2,5

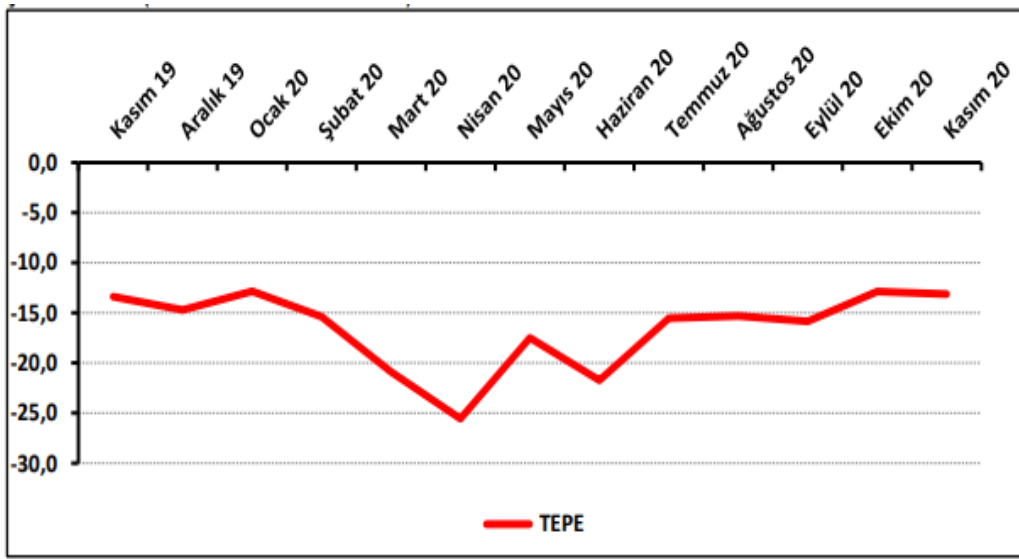
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

ACIKLAMALAR

Sektörel güven endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

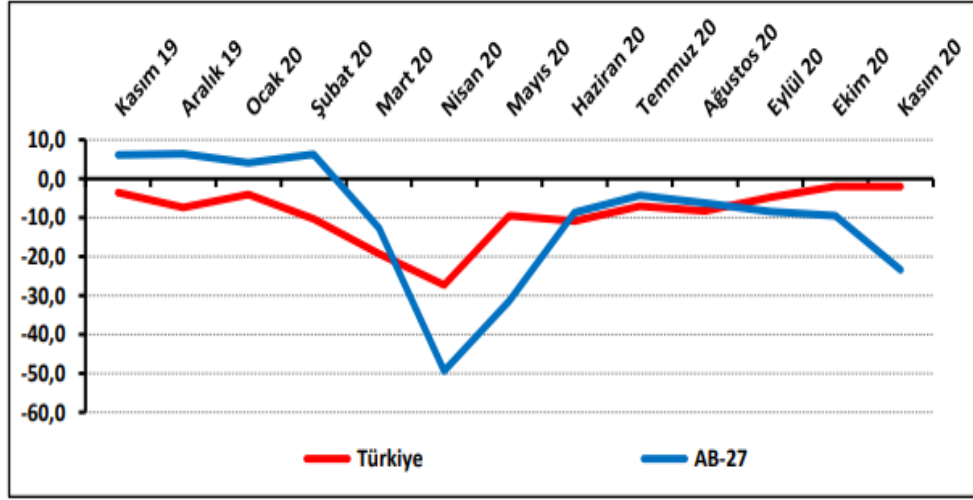
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi

- Kasım ayında -13,1 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 0,3 puan artarken, geçen aya göre 0,2 puan azaldı. TEPE değerinin yıllık değişiminin sınırlı artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme ve mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olması etkili oldu.
- Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Kasım 2020'de -2,0 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre aynı kalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre 1,6 puan arttı. Kasım 2020'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 31,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 35'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 33,7 oldu.

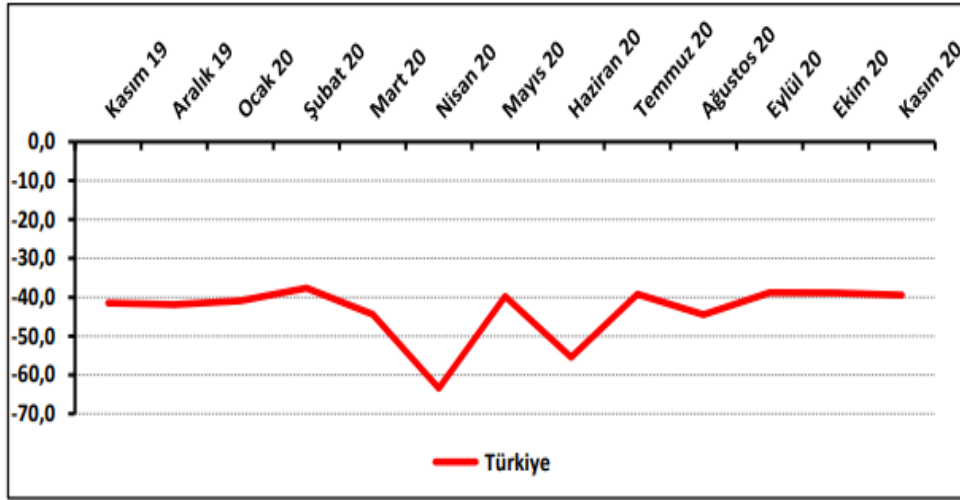

Grafik 6. Perakende Güven Endeksinin Kasım 2019 – Kasım 2020 Değişimi

- İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Kasım 2020'de -39,5 puan değerini alarak, Ekim 2020'ye göre 0,6 puan azalırken, Kasım 2019'a göre ise 2,0 puan arttı. Kasım 2020'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 19'u geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 58,5 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 22,5 oldu.

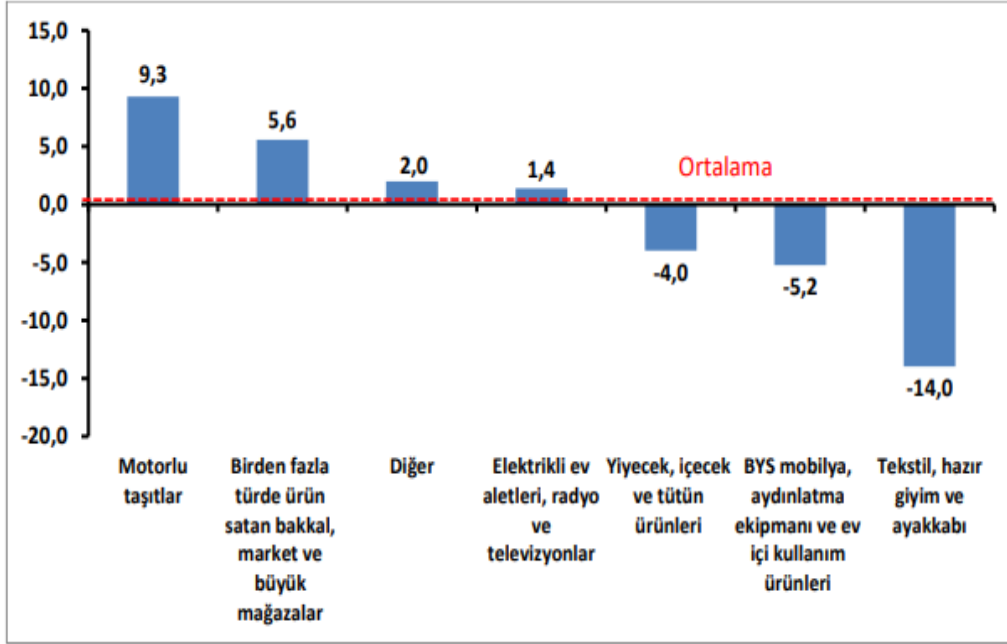

Grafik 7. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi

Grafik 8. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu

- Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Kasım 2020’de geçen yılın aynı dönemine göre “motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde artış; “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış görüldü. “Motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri ortalama değişimin altında değer aldı. Perakende güveni en fazla “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe azaldı

Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Kasım 2020'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi

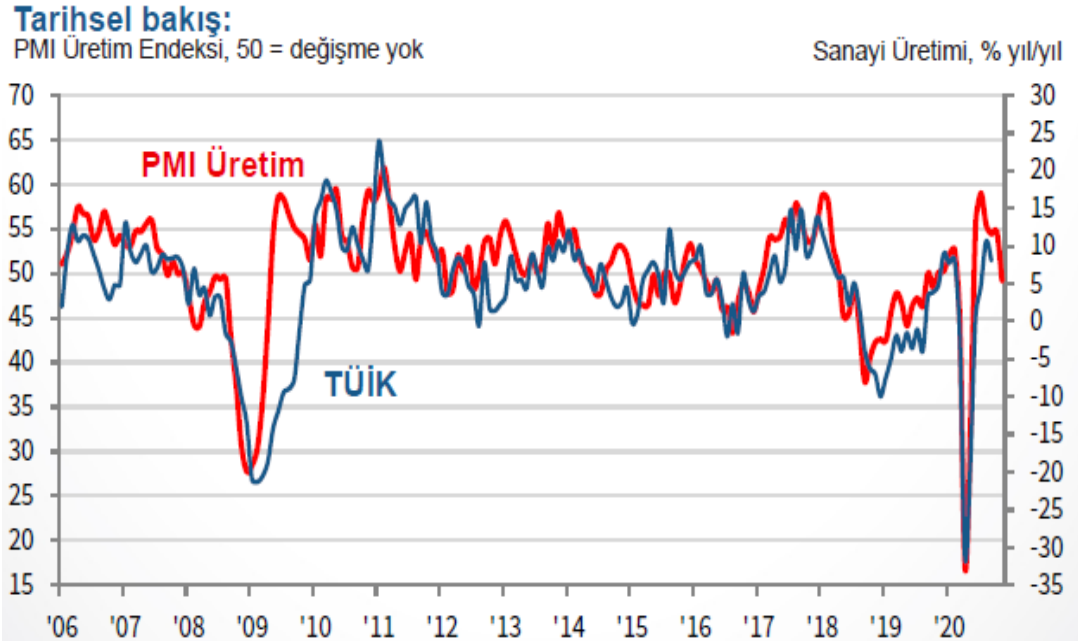
- TEPE anketine soru bazında bakıldığında, Kasım 2020'de, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Kasım 2019'a göre, hem de Ekim 2020'ye göre arttı. "Önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" göstergesi Kasım 2019'a göre artış gösterirken, Ekim 2020'ye göre değişmedi. "İşlerin geçen yıla göre durumu" göstergesi ise Kasım 2019'a göre artarken, Ekim 2020'ye göre azaldı. Satış ve istihdama ilişkin görece olumlu gelişmelerin yanı sıra, "Mevcut stok düzeyi" göstergesi aylık ve yıllık olarak geriledi.

3. SANAYİ ENDEKSLERİ

3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu

Kasım 2020 Raporu Önemli Hususlar

- ❖ COVID-19 pandemisinin ikinci dalgası, üretim ve yeni siparişlerde yavaşlamaya yol açtı
- ❖ Güçlü istihdam artışı devam etti
- ❖ Tedarik zincirlerinde ciddi aksamalar yaşandı
- Ekim 53,9 olarak ölçülen manşet PMI Kasım'da 51,4'e düşmekle birlikte faaliyet koşullarının iyileştiği yönünde sinyal vermeye devam etti. Öte yandan, endeks COVID-19 kaynaklı daralmanın ardından Haziran'da başlayan toparlanma döneminin en düşük düzeyinde gerçekleşti.

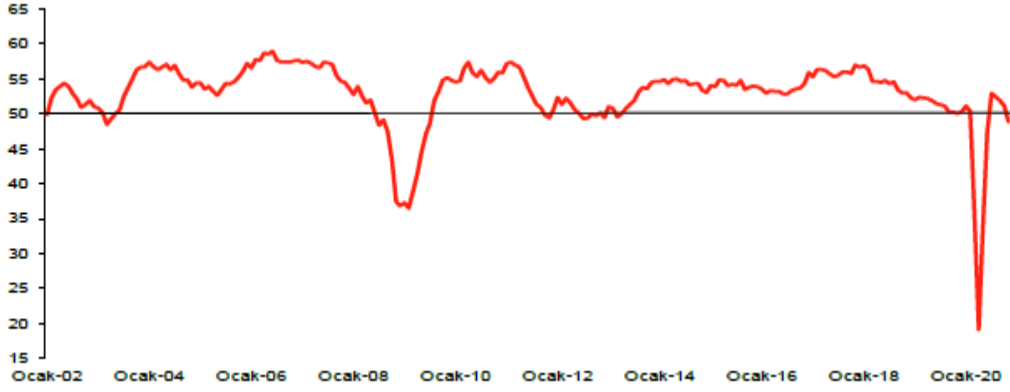
Grafik 10. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi

- Yeni siparişlerde artış trendi beş ayı geride bırakırken imalatçılar müşteri talebinin iyileşmeye Türkiye'deki COVID-19 vaka sayılarının artması ve bu durumun müşteri talebini ve üretim süreçlerini olumsuz etkilemesi, firmaların Kasım ayında karşılaştığı temel zorluk olarak kaydedildi. Bunun sonucu olarak, hem yeni siparişler hem de üretim yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerinin de ivme kaybettiği gözlemlendi. Yine de bu üç göstergede kaydedilen zayıflama, 2020 başlarındaki ilk pandemi dalgasının tepe noktasına göre çok daha ılımlı düzeyde gerçekleşti.

3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi

Kasım 2020 Raporu Önemli Hususlar

- İhracat İklimi Endeksi Kasım'da 48,9 olarak gerçekleşti
- Avrupa'nın büyük bir bölümünde üretim azaldı
- ABD'de Mart 2015'ten beri en hızlı büyüme kaydedildi
- Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, İstanbul Sanayi Odası tarafından ulusal PMI anketlerindeki PMI üretim endekslerinin bir araya getirilerek ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmaktadır. Ağırlıklar, ihracat pazarlarının Türk imalat sektörü ihracatından aldıkları paylara ilişkin istatistikler kullanılarak oluşturulmaktadır.
- Ekim'de 51,2 olarak ölçülen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Kasım'da 48,9'a geriledi ve ihracatçıların talep koşullarında son 5 aydır ilk kez bozulmaya işaret etti.
- İhracat iklimindeki bozulma büyük ölçüde COVID-19 salgınının ikinci dalgasının yeniden kısıtlamalara yol açtığı Avrupa'daki gerilemeden kaynaklandı.
- İtalya, Fransa, İspanya ve Yunanistan'da ekonomik aktivite keskin düşüşler kaydetti. Sokağa çıkma kısıtlamalarının uygulamaya konulmasına bağlı olarak düşüş hızları önceki aya göre arttı.
- Birleşik Krallık son çeyreğin ortasında daralma bölgesine girdi. Üretimde kaydedilen ılımlı gerileme dört aylık genişleme eğilimini sona erdirdi.

Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi

3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)

- 2020 yılı Kasım ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak 49,0 değerine gerilemiştir. Endekste gerçekleşen hız kaybında sanayi sektörü endeksinin önceki aya göre 2,0 puan azalarak 46,3 seviyesine gerilemesi etkili olmuştur. Hizmet sektörü endeksi ise önceki aya göre 1,9 puan artarak 50,4 seviyesine yükselmiş ve Bileşik Endekste gözlenen ivme kaybını sınırlandırmıştır. Bu dönemde sanayi sektörü endeksinde gözlenen gerilemede yeni siparişler ve girdi alımlarında gözlenen azalmalar etkili olurken, hizmet sektörü endeksinde ise girdi alımlarının ciddi bir şekilde artış kaydetmesine karşın iş hacmindeki durgunluğun sürdüğü görülmektedir. Bu gelişmeler neticesinde önceki aya göre 0,5 puan azalarak 49,0 seviyesine gerileyen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi'nin geçtiğimiz ay başlayan düşüşü Kasım ayında da sürmüştür.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2020 yılı Kasım ayında, bir önceki aya göre 2,0 puan azalarak 46,3 seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde yeni siparişlerin durgun seyrini sürdürdüğü gözlenirken, söz konusu alt endeks önceki aya göre 2,5 puan azalarak 41,8 seviyesine gerilemiştir. Normalleşme sürecinin başladığı Haziran ayından itibaren artış kaydettiği gözlenen girdi alımları, Kasım ayında önceki aya göre 11,8 puan azalarak 43,7 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki aya göre 3,0 puan artış kaydetmiş olmasına karşın 47,3 seviyesinde kalan üretim alt endeksi de Kasım ayında sanayi sektörüne ilişkin olumsuz bir görünüm arz etmiştir. Üretim ve girdi alımlarının durgun olduğu bu dönemde firmaların stoktan tüketime yöneldiği dikkat çekerken, bu bağlamda nihai mal stoku alt endeksi 7,8 puan azalarak 45,6 seviyesine gerilemiştir. Tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksinin 2,2 puan artarak 55,2 seviyesine yükselmesi ise firmaların mal ve hizmet tedarik süreçlerine yönelik toparlanmanın sürdüğüne işaret etmektedir. Önceki aya göre 3,7 puan azalmasına karşın 52,4 seviyesinde gerçekleşen istihdam alt endeksi de sanayi sektörüne yönelik işe alımlardaki hareketliliğin devam ettiğine işaret etmiştir. Bu gelişmeler neticesinde 46,3

seviyesinde gerçekleşen SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, yılın son çeyreğine yönelik durağan bir görüntü vermeye devam etmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 1,9 puan artarak 50,4 seviyesine yükselmiştir. Endekste gözlenen bu artışta önceki aya göre girdi alımlarının 6,9 puan birden artarak 65,2 seviyesine yükselmesi etkili olmuştur. Sektöre yönelik nihai mal stoku alt endeksi ise önceki aya göre 1,6 puan artarak 42,3 seviyesine yükselmiş, ancak 50 referans değerinin altındaki seyrini sürdürmüştür. Sanayi sektörüne benzer şekilde, hizmet sektöründe de tedarikçilerin teslimat süresi toparlanmaya devam etmiş ve 1,6 puan artarak 58,7 seviyesine yükselmiştir. Hizmet sektörüne yönelik istihdam alt endeksi ise önceki aya göre 7,2 puan birden artarak 52,5 seviyesine yükselmiş ve bu dönemde ciddi bir ivme kazanmıştır. Bu gelişmeler neticesinde sektöre yönelik iş hacmi 2,1 puan azalarak 40,0 seviyesine gerilemiş ve durağan görüntüsünü Kasım ayında da sürdürmüştür. Böylece önceki aya göre 1,9 puan artarak 50,4 seviyesine yükselen SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, yılın son çeyreğine yönelik olumlu bir görünüm arz etmiştir.

YORUM

- Temmuz, Ağustos ve Eylül dönemlerini 50 referans değerinin üzerinde geçirerek reel sektöre yönelik toparlanmaya işaret eden SAMEKS, Ekim ayından sonra Kasım ayında da referans değerinin altında kalarak yılın son çeyreğine yönelik durgunluğa işaret etmiştir. Bu dönemde sanayi sektörüne yönelik ivme kaybının devam ettiği gözlenirken, hizmetler sektöründe ise 3 aylık durağan görüntü sona ermiş ve ibre yeniden pozitif dönmüştür. Bu bağlamda yılın üçüncü çeyreği boyunca 50 referans değeri üzerinde seyrettikten sonra üst üste iki ay gerileyen SAMEKS Bileşik Endeksi'nin son çeyrek performansında, Aralık ayına ilişkin sanayi sektörü verileri etkili olacaktır.

4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından yayınlanan 2020 yılı Kasım ayına ait ihracat istatistikleri aŐağıdaki tablolarda sunulmuŐtur.

SIRA	İLLER	OCAK	ŐUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	5.582.264,92	5.755.903,83	5.241.256,19	3.650.520,43	3.813.702,60	5.380.183,16	6.007.749,57	5.144.745,23	6.383.626,78	6.981.863,67	6.186.667,43	60.128.483,82
2	BURSA	1.170.526,25	1.297.457,40	1.097.267,92	436.246,72	574.425,74	929.883,82	1.154.179,95	861.494,47	1.273.409,43	1.454.766,49	1.319.418,29	11.569.076,48
3	KOCAELİ	1.289.284,44	1.050.342,78	1.042.813,51	455.167,41	624.843,49	866.927,62	939.783,83	776.732,56	1.223.461,71	1.324.496,92	1.258.012,78	10.851.867,05
4	İZMİR	878.658,28	748.068,24	786.019,30	581.185,03	587.820,23	765.563,16	869.101,48	758.315,92	859.504,21	901.046,13	861.448,17	8.596.730,15
5	GAZİANTEP	615.831,16	630.507,57	608.020,36	461.743,72	482.973,46	647.922,05	728.347,54	604.020,51	760.928,30	800.822,82	710.129,87	7.051.247,36
6	ANKARA	619.043,53	597.217,84	600.633,13	551.059,94	548.867,62	673.697,08	663.601,54	573.167,28	755.757,59	698.573,73	689.976,86	6.971.596,13
7	SAKARYA	509.408,92	503.990,00	301.737,41	36.016,28	171.703,82	381.377,04	395.152,46	154.889,07	479.996,20	500.218,48	453.151,55	3.887.641,22
8	MANİSA	271.465,63	309.907,82	323.429,37	246.911,95	252.518,27	322.440,84	361.917,08	317.956,57	405.409,38	451.787,95	439.265,52	3.703.010,38
9	DENİZLİ	259.232,83	244.610,40	239.918,92	164.640,89	163.434,55	246.100,62	297.284,77	259.889,02	322.963,35	330.104,70	334.557,84	2.862.737,89
10	HATAY	216.187,70	195.870,51	162.118,50	177.860,71	167.125,52	221.345,06	209.615,14	159.095,09	166.666,33	223.657,34	265.702,62	2.165.244,52
11	KONYA	170.916,20	175.047,69	167.555,04	156.761,64	131.867,36	173.446,16	193.944,67	156.576,87	203.111,83	215.123,75	203.203,44	1.947.554,66
12	KAYSERİ	162.157,68	180.221,34	156.118,12	97.493,14	112.808,70	170.401,83	190.053,10	166.510,26	192.585,96	204.116,04	211.234,69	1.843.700,85
13	MERSİN	184.543,40	169.365,83	148.831,55	139.130,75	133.872,60	161.048,27	127.514,06	117.233,16	161.071,54	211.976,37	232.089,54	1.786.677,07
14	ADANA	159.224,13	153.033,92	151.281,56	111.611,13	118.383,60	168.212,27	159.975,39	140.526,13	155.988,38	169.466,17	163.576,65	1.651.279,35
15	ANTALYA	119.207,89	114.202,41	121.907,17	102.294,14	95.783,94	123.093,07	116.645,21	101.877,06	116.490,31	122.567,53	143.982,04	1.278.050,79
16	TRABZON	109.596,01	98.297,53	90.397,40	97.854,00	72.065,48	77.071,74	86.941,83	44.163,23	112.334,52	81.112,76	90.916,39	960.750,89
17	TEKİRDAĞ	88.879,47	84.488,82	80.808,74	55.803,85	55.632,44	73.817,69	90.459,77	75.669,38	97.026,93	100.812,62	90.813,12	894.212,81
18	ESKİŐEHİR	89.313,42	85.763,47	89.317,11	49.048,32	47.482,31	69.482,86	74.473,69	68.714,81	77.054,05	87.118,11	86.302,29	824.070,43
19	MARDİN	66.081,06	65.082,35	63.389,12	51.544,57	47.291,12	70.549,25	80.569,76	84.836,80	90.512,63	95.284,58	88.803,06	803.944,30
20	K.MARAŐ	78.041,45	73.654,76	72.281,70	42.217,90	46.647,81	68.823,08	76.700,90	65.449,41	78.455,20	84.969,40	73.645,17	760.886,77
21	SAMSUN	63.585,23	56.343,87	61.097,65	39.758,78	54.031,08	51.762,35	59.965,79	50.684,61	71.507,55	82.584,02	58.749,13	650.070,07
22	AYDIN	52.866,26	43.005,54	55.591,40	41.856,85	36.721,99	46.921,35	54.415,44	44.605,14	65.756,67	81.640,47	74.412,89	597.794,01
23	ŐIRNAK	33.375,51	34.851,38	26.753,43	29.054,01	39.120,43	45.806,41	57.362,16	53.077,94	74.816,09	75.894,50	81.285,31	551.397,17
24	BALIKESİR	42.663,49	53.448,63	46.590,62	50.208,21	47.495,26	51.237,72	47.282,11	41.476,14	53.845,32	57.016,76	53.919,63	545.183,88
25	ÇANAKKALE	4.537,13	3.806,89	4.272,09	4.172,38	4.715,56	6.281,73	5.176,73	4.232,57	5.049,45	5.145,71	5.439,93	52.830,18
	TOPLAM	13.476.006,18	13.348.848,73	12.317.367,95	8.318.406,51	8.952.326,77	12.438.174,86	13.793.534,32	11.407.591,33	14.892.046,81	16.033.989,99	14.968.738,72	139.947.032,17

Tablo 6. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)

SIRA	SEKTÖR	1 - 30 KASIM			1 OCAK - 30 KASIM		
		2019	2020	DEĞ.	2019	2020	DEĞ.
1	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	13.091,40	13.039,60	-%0,4	162.616,44	131.879,05	-%18,9
2	Elektrik Elektronik	13.336,23	3.839,22	-%71,2	80.600,44	87.264,07	%8,3
3	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4.448,89	5.576,55	%25,3	44.946,87	56.904,67	%26,6
4	Otomotiv Endüstrisi	4.487,80	5.058,08	%12,7	48.462,10	47.048,31	-%2,9
5	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	3.929,53	4.003,90	%1,9	28.528,27	35.867,53	%25,7
6	Madencilik Ürünleri	2.054,96	4.383,53	%113,3	25.574,69	33.903,10	%32,6
7	Makine ve Aksamları	2.541,22	3.132,40	%23,3	26.631,63	28.868,98	%8,4
8	Demir ve Demir Dışı Metaller	2.371,25	2.098,63	-%11,5	25.690,01	23.079,94	-%10,2
9	Çelik	2.651,98	2.358,20	-%11,1	21.359,35	22.688,62	%6,2
10	Meyve Sebze Mamulleri	2.287,99	1.773,31	-%22,5	16.288,08	17.297,10	%6,2
11	Savunma ve Havacılık Sanayii	993,53	2.849,21	%186,8	7.917,41	14.814,58	%87,1
12	Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	1.736,48	1.475,74	-%15,0	15.123,47	13.022,53	-%13,9
13	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.099,66	1.078,49	-%1,9	9.899,17	11.531,41	%16,5
14	Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	715,68	774,91	%8,3	4.875,19	5.703,36	%17,0
15	İklimlendirme Sanayii	605,88	283,33	-%53,2	2.935,51	3.796,70	%29,3
16	Süs Bitkileri ve Mam.	1.887,05	971,67	-%48,5	5.886,97	3.782,11	-%35,8
17	Tekstil ve Hammaddeleri	126,13	542,69	%330,3	2.540,52	2.425,19	-%4,5
18	Deri ve Deri Mamulleri	51,42	89,51	%74,1	3.363,25	1.722,56	-%48,8
19	Gemi ve Yat	0,00	450,84		35,04	1.511,03	%4212,4
20	Zeytin ve Zeytinyağı	226,61	63,71	-%71,9	1.424,56	1.294,92	-%9,1
21	Halı	72,99	62,87	-%13,9	212,85	469,10	%120,4
22	Yaş Meyve ve Sebze	0,00	0,00		32,93	212,43	%545,0
23	Kuru Meyve ve Mamulleri	5,80	8,42	%45,3	24,35	51,77	%112,6
24	Diğer Sanayi Ürünleri	21,94	4,79	-%78,1	186,00	44,17	-%76,5
25	Mücevher	0,00	0,00		139,95	0,64	-%99,5
BALIKESİR TOPLAM İHRACATI		58.744,41	53.919,63	-%8,2	535.295,05	545.183,88	%1,8
TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI		14818509,9	14968738,7	1,85%	151749693	139947032	-7,80%

Tablo 7. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

SIRA	SEKTÖR	1 - 30 KASIM			1 OCAK - 30 KASIM		
		2019	2020	DEĞ.	2019	2020	DEĞ.
1	IRAK	8.751,83	9.249,28	%5,7	105.525,30	94.509,65	-%10,4
2	ALMANYA	4.133,52	4.091,16	-%1,0	38.607,17	40.261,46	%4,3
3	ABD	1.858,55	4.631,09	%149,2	20.969,70	28.719,51	%37,0
4	İTALYA	3.743,39	2.507,75	-%33,0	31.335,70	26.344,53	-%15,9
5	BREZİLYA	1.724,70	2.257,88	%30,9	21.360,76	21.624,16	%1,2
6	POLONYA	332,15185	451,93127	%36,1	5268,27878	18532,6101	%251,8
7	ÇİN	716,64	2.102,03	%193,3	14.364,65	15.595,68	%8,6
8	İSRAİL	786,66	1.334,85	%69,7	8.851,25	14.650,95	%65,5
9	İSPANYA	1.300,02	977,12	-%24,8	22.501,52	14.179,88	-%37,0
10	FRANSA	1.250,80	1.691,22	%35,2	10.394,62	12.975,65	%24,8
11	LİBYA	757,65505	675,49647	-%10,8	5880,86291	12329,037	%109,6
12	KATAR	1.002,49	1.079,30	%7,7	9.557,26	11.830,31	%23,8
13	SUUDİ ARABİSTAN	6751,0888	280,66471	-%95,8	17427,2679	11191,1356	-%35,8
14	UKRAYNA	2919,27524	217,22253	-%92,6	9762,43488	10758,9429	%10,2
15	BİRLEŞİK KRALLIK	873,80	1.304,36	%49,3	7.959,44	10.738,95	%34,9
16	BAE	977,08	917,60	-%6,1	18.695,51	10.086,38	-%46,0
17	HOLLANDA	633,25	664,18	%4,9	7.126,67	8.363,71	%17,4
18	HİNDİSTAN	452,97	741,18	%63,6	3.712,49	8.218,12	%121,4
19	BULGARİSTAN	871,44	1.273,48	%46,1	7.223,20	7.501,83	%3,9
20	İSVEÇ	819,41	658,06	-%19,7	10.522,59	7.441,41	-%29,3
21	GANA	108,98	155,59	%42,8	1.018,36	6.708,87	%558,8
22	FAS	209,62	995,38	%374,9	1.429,45	6.272,83	%338,8
23	YUNANİSTAN	835,43401	765,76184	-%8,3	5531,15978	6061,27475	%9,6
24	HONG KONG	361,55	676,01	%87,0	5.722,82	6.041,85	%5,6
25	JAPONYA	36,28	1.415,57	%3801,8	10.046,77	5.725,85	-%43,0

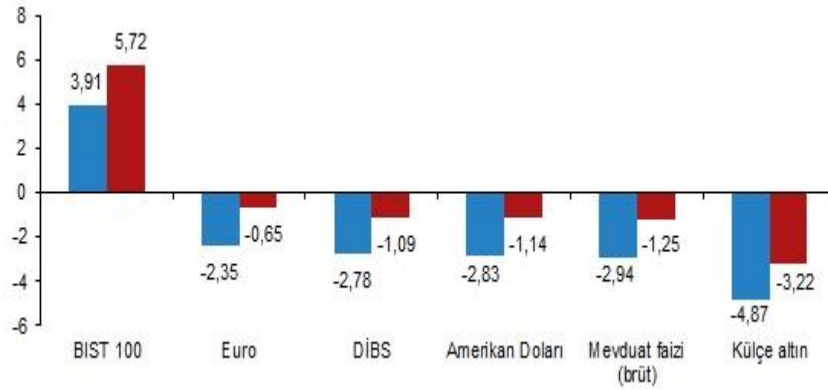
Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)

SEKTÖR	SIRA	ULKE	1 OCAK - 30 KASIM		
			2019	2020	DEĞ.
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	4.036.019,05	3.214.686,26	-%20,4
	2	FRANSA	3.136.539,14	2.592.598,09	-%17,3
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	2.272.328,24	1.918.963,51	-%15,6
	4	İTALYA	2.657.769,06	1.883.380,81	-%29,1
	5	İSPANYA	1.557.570,91	1.243.418,62	-%20,2
		DİĞER	14.389.016,36	11.899.351,74	-17,30%
		TOPLAM	28.049.242,77	22.752.399,02	-%18,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	IRAK	916.044,51	903.723,38	-%1,3
	2	ALMANYA	807.946,98	836.419,78	%3,5
	3	HOLLANDA	995.033,99	816.407,44	-%18,0
	4	ABD	694.531,26	757.728,27	%9,1
	5	İTALYA	903.562,68	644.224,33	-%28,7
		DİĞER	14.457.257,42	12.507.469,57	-13,50%
		TOPLAM	18.774.376,85	16.465.972,78	-%12,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	2.817.748,70	2.811.461,58	-%0,2
	2	İSPANYA	2.195.194,72	1.890.249,59	-%13,9
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	1.772.618,10	1.704.094,95	-%3,9
	4	HOLLANDA	1.018.208,71	1.129.357,97	%10,9
	5	FRANSA	790.412,25	721.975,08	-%8,7
		DİĞER	7.776.066,23	7.231.658,05	-7%
		TOPLAM	16.370.248,70	15.488.797,23	-%5,4
Çelik	1	İSRAİL	832.596,61	842.167,69	%1,1
	2	İTALYA	885.432,73	630.910,92	-%28,7
	3	İSPANYA	654.064,54	520.881,59	-%20,4
	4	IRAK	466.139,28	512.055,12	%9,9
	5	ROMANYA	598.495,34	502.057,33	-%16,1
		DİĞER	9.268.161,48	8.304.501,62	-10,40%
		TOPLAM	12.704.889,98	11.312.574,27	-%11,0
Elektrik Elektronik	1	BİRLEŞİK KRALLIK	1.460.795,62	1.421.204,15	-%2,7
	2	ALMANYA	959.447,68	956.977,63	-%0,3
	3	FRANSA	739.379,31	655.996,79	-%11,3
	4	İTALYA	436.230,59	394.834,60	-%9,5
	5	İSPANYA	456.134,31	394.753,41	-%13,5
		DİĞER	6.210.239,19	6.012.686,26	-3,18%
		TOPLAM	10.262.226,71	9.836.452,84	-%4,1
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	905.605,91	872.005,23	-%3,7
	2	İTALYA	468.750,97	406.604,76	-%13,3
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	392.606,62	370.669,30	-%5,6
	4	ABD	373.128,68	355.734,04	-%4,7
	5	IRAK	299.691,34	318.442,76	%6,3
		DİĞER	5.009.092,14	5.112.762,68	2,07%
		TOPLAM	7.448.875,65	7.436.218,76	-%0,2

Tablo 9. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)

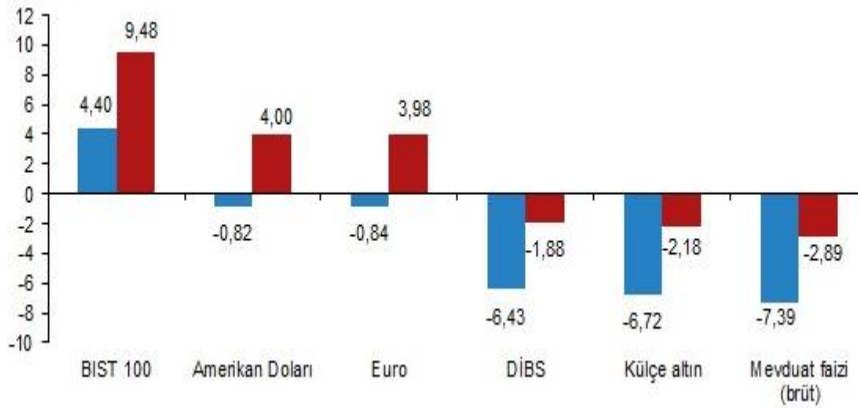
5. Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

- En yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirildiğinde %3,91, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde ise %5,72 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Euro %2,35, Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %2,78, Amerikan doları %2,83, mevduat faizi (brüt) %2,94 ve külçe altın %4,87 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde Euro %0,65, DİBS %1,09, Amerikan doları %1,14, mevduat faizi (brüt) %1,25 ve külçe altın %3,22 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

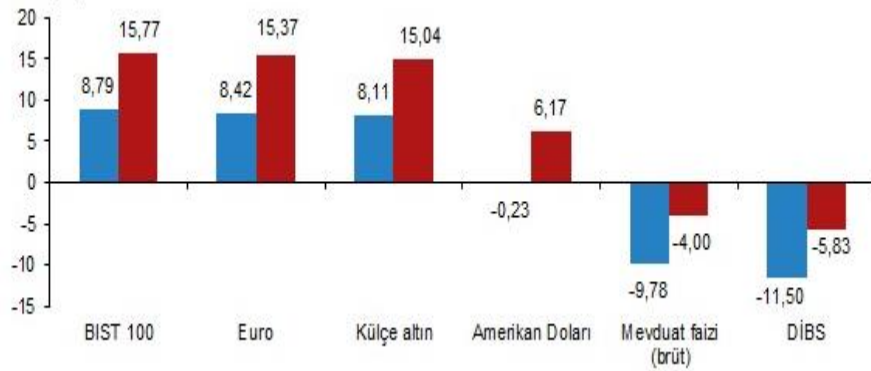
Grafik 12. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları

- BIST 100 endeksi, üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %4,40, TÜFE ile indirildiğinde ise %9,48 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; mevduat faizi (brüt) Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %7,39, TÜFE ile indirildiğinde ise %2,89 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

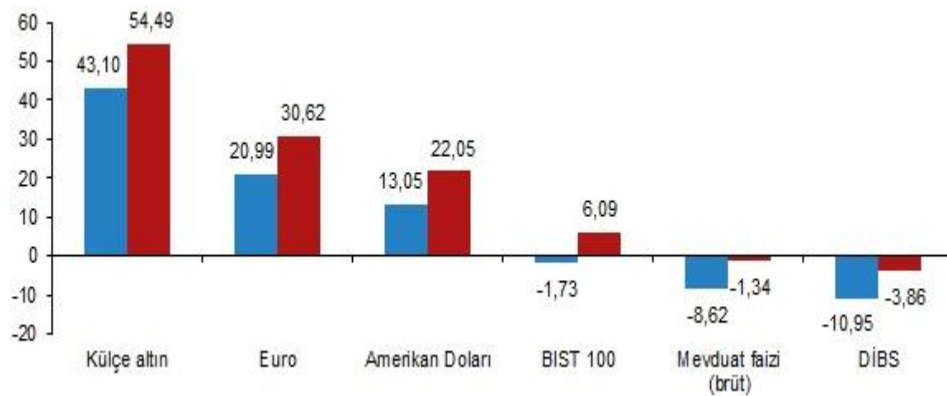
Grafik 13. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları

- Altı aylık değerlendirmeye göre BIST 100 endeksi; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %8,79, TÜFE ile indirildiğinde ise %15,77 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde DİBS, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %11,50, TÜFE ile indirildiğinde ise %5,83 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları

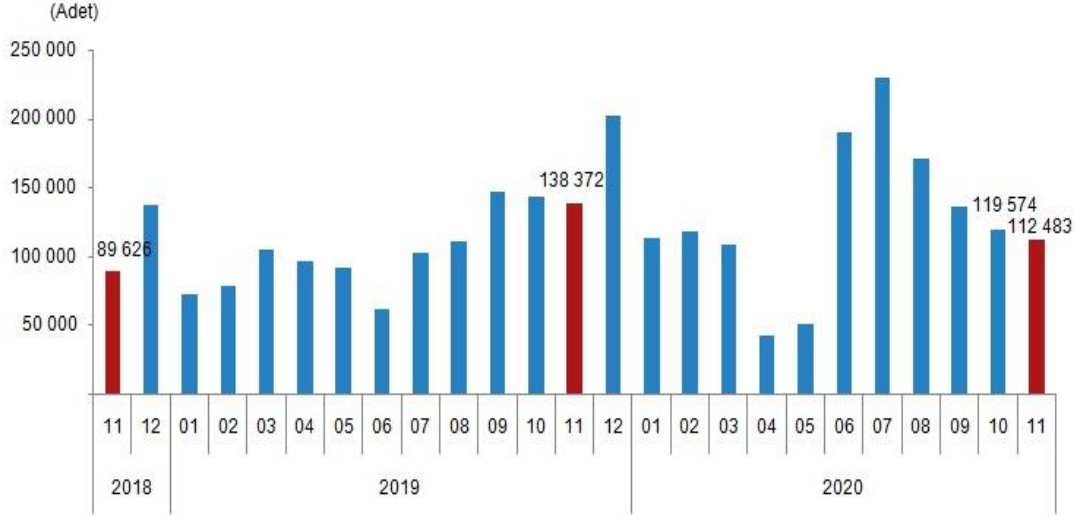
- Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %43,10, TÜFE ile indirildiğinde ise %54,49 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu. Yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Euro %20,99 ve Amerikan Doları %13,05 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; BIST 100 endeksi %1,73, mevduat faizi (brüt) %8,62 ve DİBS %10,95 oranlarında kaybettirmiştir. TÜFE ile indirildiğinde Euro %30,62, Amerikan Doları %22,05 ve BIST 100 endeksi %6,09 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; mevduat faizi (brüt) %1,34 ve DİBS %3,86 oranlarında kaybettirmiştir.

Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları

6. Konut Satış İstatistikleri

- Türkiye genelinde konut satışları 2020 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %18,7 azalarak 112 bin 483 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 21 bin 158 konut satışı ve %18,8 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u 10 bin 710 konut satışı ve %9,5 pay ile Ankara, 6 bin 574 konut satışı ve %5,8 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 15 konut ile Ardahan, 23 konut ile Hakkari ve 78 konut ile Bayburt oldu.

Grafik 16. Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde 2020 Kasım ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %44,3 azalış göstererek 24 bin 450 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %21,7 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 5 bin 4 konut satışı ve %20,5 pay ile ilk sırayı aldı. İpotekli konut satışının en az olduğu il 1 konut ile Hakkari oldu.
- Diğer konut satışları 2020 Kasım ayında Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre %6,8 azalarak 88 bin 33 oldu. Diğer konut satışlarında İstanbul 16 bin 154 konut satışı ve %18,3 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %76,3 oldu. Ankara 7 bin 975 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 4 bin 898 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 9 konut ile Ardahan oldu.
- Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı 2020 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %25,0 azalarak 36 bin 658 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı %32,6 oldu. İlk satışlarda İstanbul 6 bin 177 konut satışı ve %16,9 ile en yüksek paya sahip olurken, İstanbul'u 2 bin 662 konut satışı ile Ankara ve bin 888 konut satışı ile İzmir izledi.

Balkesir	Kasım 2020			Ocak - Kasım 2020		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 525	729	1 796	30 237	8 009	22 228

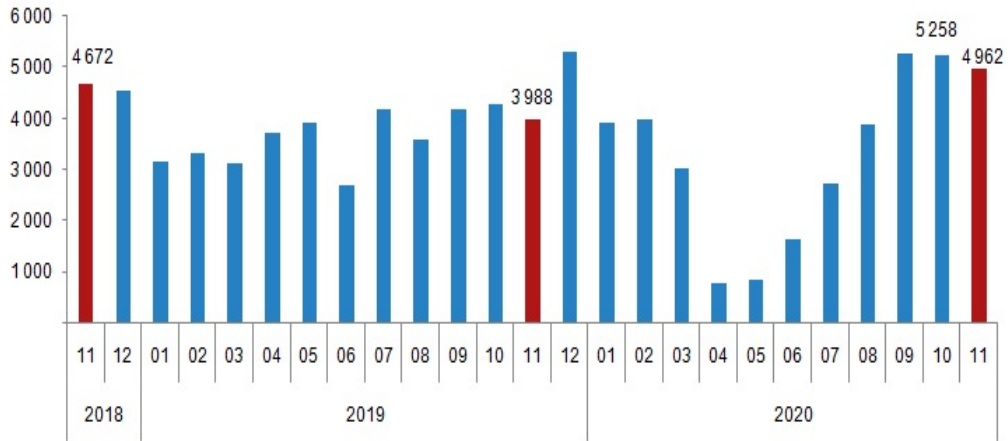
Tablo 10. Balıkesir İlinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrımında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ikinci el konut satışları 2020 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %15,2 azalış göstererek 75 bin 825 oldu. İkinci el konut satışlarında İstanbul 14 bin 981 konut satışı ve %19,8 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı %70,8 oldu. Ankara 8 bin 48 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 4 bin 686 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Kasım 2020			Ocak - Kasım 2020		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 525	495	2 030	30 237	10 713	19 524

Tablo 11. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Yabancılara yapılan konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %24,4 artarak 4 bin 962 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında, Kasım 2020'de ilk sırayı 2 bin 443 konut satışı ile İstanbul aldı. İstanbul ilini sırasıyla 893 konut satışı ile Antalya, 297 konut satışı ile Ankara, 182 konut satışı ile Yalova ve 174 konut satışı ile Bursa izledi.

Grafik 17. Yabancılara Yapılan Konut Satış Sayıları

7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

- Bandırma Ticaret Odası verilerine göre; 2020 yılı Kasım ayı içerisinde toplam 16 şirket kurulmuş olup, en çok kurulan şirket türü 7 adet ile limited şirketler olmuştur.
- Kapanan şirket sayısı incelendiğinde, toplam olarak kapanan şirket sayısı 9 adet olup, en çok kapatılan şirket türü 4 adet ile gerçek kişi işletmeleri olmuştur. Yılın 11 aylık istatistiklerine göz atıldığında; 2020 yılı içerisinde 187 adet firma kurulmuş, 78 adet firma kapatılmıştır.

	Şirket Türü	Kasım 2020	Ekim 2020	Ocak - Kasım		
				2019	2020	Değişim (%)
Kurulan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	4	5	44	40	9
	Limited Şirket	7	12	109	117	7
	Anonim Şirket	5	2	25	28	12
	Kooperatif	0	0	6	2	-66
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	0	0	0
Kapanan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	2	2	62	38	-39
	Limited Şirket	4	0	25	29	16
	Anonim Şirket	3	1	16	11	-31,25
	Kooperatif	0	0	2	0	0
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	0	0	0

Tablo 12. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı

- 2020 yılı Kasım ayı içerisinde kurulan 16 adet işletme meslek gruplarına göre incelendiğinde 4 adet üye ile inşaat meslek grubu en çok kayıtlı yapıldığı grup olmuştur. İmalat, esnaf ve fidanzahire sektörleri 2'er adet üye kaydı ile inşaat meslek grubunu takip etmiştir.

Meslek Grubu	GRUP TANIMI	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi	Toplam
		Adet	Adet	Adet
01. MESLEK GRUBU	TARIM	0	1	1
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	0	2	2
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	3	1	4
05. MESLEK GRUBU	OTOMOTIV	0	1	1
07. MESLEK GRUBU	ESNAF	0	2	2
09. MESLEK GRUBU	YOLCU TAŞIMACILIĞI	0	1	1
10. MESLEK GRUBU	BANKA-SİGORTA-SARRAF	0	1	1
11. MESLEK GRUBU	HİZMET	0	1	1
13. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK	0	1	1
14. MESLEK GRUBU	FİDAN – ZAHİRE	1	1	2
TOPLAM		4	12	16

Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları

KAYNAKLAR

Kasım 2020 Ekonomik, Ticari ve Finansal Bilgiler isimli çalışmanın oluşturulması esnasında, aşağıda belirtilen kurumların verileri kullanılmıştır.

- ❖ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- ❖ Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- ❖ Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- ❖ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) PMI İmalat Sanayi Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Raporu
- ❖ Bandırma Ticaret Odası (BTO) Sicil İstatistikleri